

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

AB'den Çin Kararı: Ek Vergi Oranlarını Düşürecek

Avrupa Birliği (AB), Çin'den ithal edilen elektrikli otomobillere uygulamayı planladığı ilave gümrük vergisi oranlarını azaltmaya hazırlanıyor. Bu kapsamda ilk başta yüzde 20,8 olarak belirlenen, daha sonra yüzde 9'a indirilen Tesla'nın Çin'de üretilen modellerine uygulanacak gümrük vergisi yüzde 7,8'e düşürülecek. Geely için daha önce yüzde 19,3 olarak tespit edilen ek vergi oranı yüzde 18,8'e inecek. SAIC ve iş birliği yapmayan diğer şirketlere yönelik yüzde 36,3 belirlenen ilave gümrük vergisi yüzde 35,3 olacak.

BYD'ye uygulanması planlanan gümrük vergisi ise daha önce açıklanan yüzde 17 seviyesinde tutulacak. AB Komisyonu, 5 Temmuz'da Çin'de üretilen elektrikli otomobillerin Birlik üyesi ülkelere ithalatında geçici ilave vergi uygulamaya başlanacağını açıklamıştı.

Fitch Türkiye'nin Kredi Notunu Yükseltti

Fitch Türkiye'nin kredi notunu bir kademe artırarak BB-'ye yükseltti, görünümü pozitiften durağana çekti.

Azalan dolarizasyon ve döviz talebi, sermaye girişleri gibi etkilerle rezervlerin 149 milyar dolara, net rezervlerin de 41 milyar dolara yükseldiği ifade edilen raporda rezerv kompozisyonunun güçlendiği belirtildi. Pozitif reel faiz oranları, düşük cari açık ve kur korumalı mevduatlardaki düzenli ve kademeli düşüşün dış tamponlardaki iyileşmeyi destekleyeceği belirtildi. Rezervlerin bu yıl sonunda 158 milyar dolara, 2025 sonunda 165 milyar dolara çıkacağı öngörüldü.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın politika faizini yüzde 50'ye yükselttiği hatırlatılarak parasal sıkılaşmanın TL'de reel değerlenmeye neden olduğu, bunun da hükümetin dezenflasyon stratejisi için önemli olduğu vurgulandı.

Kurum ilk faiz indirimini 2025'in başında bekliyor. Kurum enflasyonun yıl sonunda yüzde 43 olacağı tahminini paylaştı. 2025'te enflasyonun ortalama yüzde 31'e düşeceği, yıl sonu tahmininin yüzde 21 olduğu belirtildi.

OECD: İngiltere Kapsamlı Reform Gündemini Sürdürmeli

OECD'nin İngiltere ekonomisine ilişkin yayımladığı araştırmasına göre, ülke ekonomisinde 2023'teki yüzde 0,1 büyümenin ardından bu yıl yüzde 1,1 ve 2025'te yüzde 1,2 büyüme bekleniyor. OECD'ye göre, İngiltere'de zayıf büyüme döneminin ardından ekonomide yeniden kazanılan ivmenin devam etmesi ve orta vadeli büyümeyi canlandırmak için kapsamlı reform gündeminin sürdürülmesi gerekiyor.

Ülkede nüfusun yaşlanması ve iklim değişikliğiyle mücadelenin desteklenmesi için gerekli yatırımlar nedeniyle harcama baskılarının artacağı öngörülürken, ülkenin büyüme potansiyelinin ortaya çıkarılması için yatırımları desteklemeye yönelik şeffaf bir hükümet stratejisi uygulanması öneriliyor. İngiliz Ulusal İstatistik Ofisi'nin açıkladığı verilere göre, ülke ekonomisi hazirandaki yatay seyrin ardından temmuzda da büyüme göstermedi. İngiltere Maliye Bakanı Rachel Reeves, düşük büyümeyle geçen 14 yılın ardından karşılaşılan zorlukların boyutlarının farkında olduğunu belirtti.

Çin'den Elektrikli Araç Üreticilerine Çağrı

Çin yönetimi otomobil üreticilerine, gelişmiş elektrikli araç teknolojilerinin ülkede kalmasını sağlamaları çağrısında bulundu. Bir aracın önemli parçalarının Çin'de üretilip son montaj aşaması için üretim yapılan ülkelere gönderilmesinin istendiğini belirtti.

Bu çağrı, BYD Co. ve Chery Automobile Co. gibi şirketlerin İspanya'dan Tayland ve Macaristan'a kadar birçok ülkede fabrika kurma planlarının yoğunlaştığı bir dönemde geldi. Türkiye de halihazırda BYD ve Chery ile ülkede fabrika yatırımları için müzakereler yürütüyor.

Ukrayna IMF İle Ön Anlaşma Yaptı

Rusya ile savaş halinde olan Ukrayna, IMF'den kritik finansman için yeşil ışığı aldı.

Ukrayna yaklaşık 1,1 milyar dolarlık finansal yardım için Uluslararası Para Fonu (IMF) ile ön anlaşmaya vardı.

IMF ile yapılan ön anlaşma IMF'nin icra kurulunun onayına tabi olacak. IMF ön anlaşmanın "önümüzdeki haftalarda" onaylanmasının beklendiğini açıkladı.

IMF'nin Ukrayna'ya dört yılda 15,6 milyar dolar finansman sağlanmasına yönelik programı, Ukrayna için daha büyük çaplı küresel ekonomik destek paketinin önemli bir parçası.

IMF'nin kredi programının beşinci incelemesi için Kiev'e giden izleme heyetine başkanlık eden Gavin Gray yaptığı açıklamada "Rusya'nın Ukrayna'daki savaşı ülke ve halkı üzerinde yıkıcı etki yaratmaya devam ediyor" dedi.

Rusya'nın Tarım Ürünleri İhracatı 70 Milyon Tona Ulaştı

Rusya Tarım Bakanı Oksana Lut, Rusya'nın tarım ürünleri ihracatının yıl başından bu yana yüzde 8 artarak 70 milyon tona ulaştığını söyledi.

Lut, başkent Moskova'da Rusya Tarım Bakanlığı yetkilileriyle gerçekleştirdiği toplantıda, ülkesinin tarım sektörüne ilişkin açıklamalarda bulundu.

Rusya'nın tarım ihracatında yeni pazarlar geliştirmeye devam ettiğini anlatan Lut, özellikle Asya ve Afrika'ya tahıl ihracatında artış yaşandığını kaydetti. Lut, Rusya'nın toplam tarım ürünleri ihracatının bu yıl artırmaya devam ettiğine işaret ederek, "2024'te uluslararası pazarlara 70 milyon ton tedarik ettik, bu geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8 artış anlamına geliyor." dedi.

Bakan Lut, 20 Ağustos'ta yaptığı açıklamada, bu yıl 132 milyon ton tahıl hasadı ve 60 milyon ton tahıl ihracatı olmasını öngördüklerini söylemişti.

Amazon İngiltere'ye 8 Milyar Sterlin Yatırım Yapacak

İngiltere Maliye Bakanı Rachel Reeves, Amazon Web Services'in İngiltere'ye 8 milyar sterlin yatırım yapacağını teyit etti. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Reeves geçen hafta şirketle 5 yıllık yatırım planı hakkında görüştü. Amazon Web Services'in İngiltere'de planladığı 8 milyar sterlinlik yatırımın ülkede 14 bin kişilik istihdam oluşturması beklenirken, 2024-2028 döneminde ülke ekonomisine 14 milyar sterlinlik katkı sağlayacağı tahmin ediliyor.

Açıklamada ifadelerine yer verilen Reeves, ekonominin karşılaştığı zorlukların boyutunun farkında olduğunu belirterek, "İngiliz halkına dürüst olacağım çünkü değişim bir gecede olmayacak. Yılın ilk iki çeyreğindeki ekonomik büyüme, 14 yıllık durgunluğu telafi etmez. Ancak, bu 8 milyar sterlinlik yatırım ekonomik canlanmanın başlangıcı ve İngiltere'nin iş yapılacak bir yer olduğunu da gösteriyor." değerlendirmesinde bulundu.

Amazon Web Services Başkan Yardımcısı ve Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Yönetici Direktörü Tanuja Randery, gelecek birkaç yılın İngiltere'nin dijital ve ekonomik geleceği açısından çok önemli olduğunu dile getirdi.

Alman Sanayi Federasyonu: Sanayisizleşme Riski Artıyor

Alman Sanayi Federasyonu (BDI), Boston Consulting Group (BCG) ve Alman Ekonomi Enstitüsü (IW) tarafından hazırlanan "Sanayi ülkesi Almanya için dönüşüm yolları" başlıklı rapor Berlin'de açıklandı.

Raporda, Almanya'nın bir iş merkezi olarak her zamankinden daha fazla baskı altında olduğu belirtilerek, bu durumun, acil reformlar ve yatırımlar için "uyanma çağrısı" olduğu ifade edildi. Raporda, yüksek enerji fiyatlarının, iş gücü kıtlığının, çok fazla bürokrasinin, yatırım eksikliğinin ve yüksek vergilerin Alman ekonomisi üzerinde yük oluşturduğu vurgulandı.

Çok sayıda KOBİ'nin ülkeden sessizce ayrılması ya da yeni nesil tarafından devralınmaması yüzünden kapanmaya mahkum edilmesi nedeniyle Almanya'da sanayisizleşme riskinin sürekli arttığına dikkat çekilerek, sanayinin yeniden yapılandırılması için 2030'a kadar yaklaşık 1,4 trilyon euroluk ek yatırım gerektiği bildirildi.

Volkswagen Alman İş Güvencesi Anlaşmasını 31 Aralık'ta Feshedecek

Volkswagen, Almanya'daki altı fabrikasında 1994'ten bu yana yürürlükte olan iş güvencesi anlaşmasını feshettiğini ve Haziran 2025'ten itibaren operasyonel nedenlerle işten çıkarmaların mümkün olacağını doğruladı.

Elektrikli araç üretimine geçişte yoğun rekabet nedeniyle mali zorluklar yaşayan ve birkaç milyar euroluk tasarrufa gitmenin yollarını arayan Alman otomotiv şirketi Volkswagen,

2 Eylül'deki açıklamasında Almanya'daki bazı fabrikaların kapatılmasının artık ihtimal dâhilinde olduğunu duyurmuştu.

Almanya'daki güçlü işçi sendikası IG Metal ise Volkswagen'in fabrika kapatma planından vazgeçtiğine dair bir anlaşma olmaması hâlinde grev yapabilecekleri uyarısında bulunmuştu. Alman otomobil üreticisi, bu tarihten önce alternatif bir anlaşmanın müzakere edilmemesi hâlinde,

1994 öncesinde yürürlükte olan iş sözleşmelerinin geçerli olacağını ve bunun da Volkswagen için önemli ek maliyetlere yol açacağını duyurdu.

Alman Otomotivinde BMW Sarsıntısı

Alman otomobil üreticisi Volkswagen'in tasarruf ve maliyet azaltma önlemleri kapsamında tarihinde ilk kez Almanya'daki fabrikalarını kapatmayı değerlendirmesi Alman otomotiv sektöründe "deprem" etkisi oluşturmuştu. Yeni bir açıklama da Alman otomobil üreticisi BMW'den geldi.

BMW AG, tedarikçisi Continental AG'nin 1,5 milyon aracı etkileyen geri çağırmaya ve teslimat durdurmalarına neden olan arızalı fren sistemi nedeniyle bu yıl için kâr marjını düşürdü.

BMW yaptığı açıklamada, otomobil üreticisinin artık bir yıl öncesine göre önemli ölçüde daha düşük kazançlar gördüğünü ve otomobil üretim işletme marjının yüzde 6 kadar düşük olacağını tahmin ettiğini söyledi. Şirketin önceki kâr marjı yüzde 8 ila yüzde 10 aralığındaydı.

Norveç, Türkiye'ye Yönelik Savunma Sanayi Kısıtlamalarını Kaldırdı

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Öncü Keçeli, X hesabından yaptığı paylaşımda, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın Norveç Dışişleri Bakanı Espen Barth Eide ile bir telefon görüşmesi yaptığını belirtti.

Keçeli, "Norveç Dışişleri Bakanı Eide, Norveç'in 2019 yılında Türkiye'ye karşı uygulamaya koyduğu savunma sanayi kısıtlamalarını kaldırma kararı aldıklarını aktardı." ifadesini kullandı.

Fitch Küresel Ekonomik Büyüme Tahminini Yükseltti

Fitch, Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nun eylül sayısını "ABD Merkez Bankasının (Fed) Gevşeme Döngüsü Başlıyor" başlığıyla yayımladı. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, küresel ekonomiye ilişkin büyüme beklentisini bu yıl için yüzde 2,6'dan yüzde 2,7'ye çıkardı.

Raporda, ABD, İngiltere, Brezilya ve Rusya için büyüme tahminlerinin yukarı yönlü revize edildiği belirtildi. Raporda, ABD büyümesindeki yavaşlama nedeniyle 2025'te küresel ekonomik büyümenin yüzde 2,5'e, 2026'da da yüzde 2,4'e gerilemesinin beklendiği bilgisi verilerek, "Fed'in gevşeme döngüsü nihayet başlamak üzere ancak faiz oranları önümüzdeki yıl kısıtlayıcı olmaya devam edecek ve faiz indirimlerinin büyüme üzerindeki etkisi küçük olacak" ifadesi kullanıldı. Ayrıca Çin'in büyümesinin de ihracattaki ivme kaybı nedeniyle gelecek yıl yavaşlamasının beklendiği belirtildi.

DTÖ: Küresel Gelir Eşitsizliği 110 Yıl Önceki Kadar Yüksek

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), tarafından yayımlanan "2024 Dünya Ticaret Raporu"nda, küresel ticaretin birçok ülkede yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunduğu, fakat bunun tek başına yoksullukta mücadeleye yardımcı olmadığı belirtildi.

Küresel ticaretin, tek başına yoksullukla mücadeleye yardımcı olmadığını ve ekonomiler arasındaki uçurumun kapanması

için daha fazlasının yapılması gerektiğini bildiren Dünya Ticaret Örgütü'nün raporunda, mutlak anlamda küresel gelir eşitsizliğinin 110 yıl önceki kadar yüksek olduğuna dikkat çekildi. Küresel ticaretin fırsatlar sunduğu ifade edilen raporda, ticaretin yanında yoksullukta mücadele ve ekonomiler arasındaki uçurumun kapanması için sosyal önlemlerin ve uluslararası işbirliğinin gerekli olduğu aktarıldı.

Rapora göre, 1910'da dünya nüfusunun en zengin yüzde 10'luk kesiminin geliri, en alttaki yüzde 50'lik kesimin gelirinden 41 kat daha fazla olurken, bu oran 2020'de 38 kat oldu.

LOJİSTİK GELİŞMELER

Sanayi, Demir Ağlarla Limanlara Bağlanacak

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, iç kesimlerdeki sanayi bölgelerini limanlara bağlama çalışmalarını sürdürüyor. 6 ay içerisinde ihale ve projelendirilmesi beklenen 9 hat bulunuyor. Bu yollar, Türkiye ve Irak arasındaki Kalkınma Yolu'na da entegre edilecek.

Çukurova, Filyos, Karasu-Akçakoca-Zonguldak demiryolu projeleri ihale edilmesi planlanıyor. Bu yollar, Türkiye ve Irak arasındaki Kalkınma Yoluna bağlanacak. Böylece iç kesimlerdeki sanayi

bölgeleri limanlarla entegre edilecek. Aksaray-Ulukışla-Yenice ile Demiryolu-Hassa demiryolu inşaatı ve projelendirmeleri de yapılacak. Divriği-Kars arasında da tren hatların yenilenmesi planlanıyor.

Deniz Ticareti Demir Atıyor

Türkiye'nin dış ticaret taşımalarının yüzde 70'den fazlasının yapıldığı denizyolunda, yük trafiği sert fren yaptı. Ağustos ayında limanlarda elleçlenen dış ticaret yükü yüzde 4'ün üzerinde azalırken, küresel navlun endeksleri, eylül ayının da zor geçeceğinin sinyallerini verdi.

Denizcilik Genel Müdürlüğü, ağustos ayında limanlarda elleçlenen yük miktarını açıkladı. Yılın ilk 7 ayında yaklaşık yüzde 3 artış gösteren ve temmuz ayında geçen yıla paralel seyreden limanlardaki toplam yük trafiği, ağustos ayında keskin bir düşüş gösterdi. Ağustosta limanlarda

elleçlenen toplam yük miktarı, yıllık bazda yüzde 4,5 azalarak 42,8 milyon ton olarak gerçekleşti. Limanlarda en fazla kayıp dış ticaret yükünde yaşandı. Küresel ekonomideki durgunluğa, yüksek enflasyon ve finansmana erişimde yaşanan zorluklar nedeniyle Türk ihracatçısının rekabet gücünün aşınması da eklenince, Türkiye limanlarda elleçlenen dış ticaret yükü ağustosta yıllık bazda yüzde 5,7 azalarak 36,3 milyon tona geriledi.

Yüksek Hızlı Tren, Geceleri Yük Taşıyacak

Jeopolitik konumu ve Asya-Avrupa arasında köprü işlevini üstlenmesi dolayısıyla Türkiye'nin yük trafiği artarak devam ediyor. Bu kapsamda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD), taşımacılık yükünü hafifletecek yeni formüller üzerinde çalışıyor. Taşımacılıkta sürenin kısaltılması, mevcut hatlar

üzerinde artan trafiği rahatlatmak için hızlı tren hatlarından faydalanılması düşünülüyor. Planlamalara göre, Yüksek Hızlı Tren hatları trafiğin düşük olduğu gece saatlerinde kullanılacak. YHT hatlarında trafiğin rahatladığı bu zaman dilimlerinde yük taşımacılığı yapılacak. İlk etapta Ankara-Konya-Karaman- Sivas

hatları kullanılacak. Hızlı trenler, yolcu taşımacılığına paralel olarak sadece gece saatlerinde lojistik hizmeti verecek.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ

sektorelpolitikalar@tim.org.tr